

Beleggen in gezondheid

Wat de maatschappij veel geld kost, moet ook wel veel geld opleveren. Beleggers in bedrijven die geneesmiddelen produceren profiteren al vele jaren mee.

Beleggingsfondsen bieden particulieren zelfs gespecialiseerde 'mandjes' aan met daarin alleen farmaceutische bedrijven. Is het ook mogelijk om alleen voor de duurzaamste farmaceuten te kiezen? Of is het slimmer de duurzaamste gezondheidsbedrijven te selecteren en in een algemeen beleggingsfonds te stoppen zoals de ASN Bank dat doet?

+ TEKST JAN BOM + ILLUSTRATIES OLIVIA ETTEMA

Op 1 mei 2015 staan beurzen wereldwijd in het rood, en dat duurt zelfs enkele dagen. Het lijkt wel alsof de koersen steeds heftiger pieken, om daarna weer keihard te kelderen. Dat geldt ook voor beleggingsfondsen die zich specialiseren in farmaceutische bedrijven, en voor de veelbelovende nieuwe tak aan deze boom: de biofarmacie. Ook al explodeert de beurswaarde van bedrijven die met immunotherapie bijvoorbeeld kankermedicijnen ontwikkelen, de sector levert begin mei soms meer dan 10 procent aan rendement in. Zowel Amerikaanse als Nederlandse beleggingsfondsen eindigen binnen korte tijd in het verlies.

DE WEEK VAN 1 MEI

Franklin Biotechnology: -13,39 procent
iShares Nasdaq Biotechnology: -12,52 procent
Vanguard Health Care Fund: -8,08 procent
RobecoSAM Sustainable Healthy Living: -4,84 procent
NN Health Care Fund: -2,68 procent

Het zijn spannende dagen voor particuliere beleggers die schoorvoetend weer aan het beleggen zijn geslagen. De rente op hun spaarrekening stelt nauwelijks meer iets voor. Meer ervaren en geharde beleggers kijken die eerste week in mei niet naar het negatieve rendement, en zelfs niet naar de rode cijfers over een maand genomen. Nog steeds laten de koersen van gezondheidsfondsen gemeten vanaf 1 januari 2015 een fraai resultaat zien, van soms nog meer dan 20 procent. Het eerste kwartaal van 2015 leek wel een sprookje dat werkelijkheid werd.

HET JAAR 2015 TOT 1 MEI

Franklin Biotechnology: +16,65 procent
iShares Nasdaq Biotechnology: +18,78 procent
Vanguard Health Care Fund: +14,21 procent
RobecoSAM Sustainable Healthy Living: +15,21 procent
NN Health Care Fund: +22,15 procent

Het is nog beter om niet te denken in periodes van weken, of zelfs in jaarrendementen, maar in periodes van minimaal drie tot vijf jaar. Pas dan geven de gemiddelde cijfers die fondsenvergelijker Morningstar presenteert werkelijk houvast.

VANAF 2010 TOT 1 MEI 2015

Franklin Biotechnology: +33,06 procent
iShares Nasdaq Biotechnology: 34,47 procent
Vanguard Health Care Fund: 25,16 procent
RobecoSAM Sustainable Healthy Living: +16,08 procent
NN Health Care Fund: +23,29 procent

Welkom in de achtbaan van de gezondheidsfondsen. Fasten your seatbelts.

Verstandige beleggingsadviseurs zullen niemand aanraden om een hoog bedrag exclusief in een van deze, of andere gezondheidsfondsen te stoppen. Er zijn er nog veel meer en er komen er nog steeds meer bij, vooral specialisten in de biotechnologie, zoals Candriam en Polar. De markt heet niet alleen 'volatil' te zijn, sterk op en neer bewegend, het is sowieso een risico om op één enkele sector in te zetten.

Een beleggingsportefeuille begint met het opbouwen van rust; een zo breed mogelijke spreiding tussen bedrijfsaandelen, een variëteit aan bedrijfstakken plus een pakket vastrentende waarden, obligaties, een van de succesnummers van het jaar 2014. Hoe breder de spreiding, hoe minder risico deze mix oplevert.

Wie jong is en op 30-jarige leeftijd begint met de opbouw van een beleggingsportefeuille, kan dus eerder in Health-fondsen stappen dan iemand van 50 jaar, ook al groeit op die leeftijd juist de belangstelling voor gezondheid. De beleggingshorizon voor jongeren ligt veel verder weg. De kans op rendement op lange termijn is hoger.

Meer ethisch onderlegde beleggingsadviseurs screenen farmaceutische bedrijven op 'issues', oftewel bedrijfsrisico's. Dat zijn er voor deze sector nogal wat, waaronder zeer emotionele kwesties. Vooral in Nederland en in het Verenigd Koninkrijk liggen 'dierproeven' heel gevoelig. Bedrijven tonen zich ook ontvankelijk voor kritiek op de beschikbaarheid van hun medicijnen, met name voor armen in Afrika. Welk bedrijf wordt rijk aan een welvaartsziekte die ongezond levende mensen in het westen treft, terwijl er niet omgekeken wordt naar een alom aanwezige ziekte als malaria in de tropen?

Voor een doorsnee belegger die een duurzame keuze wil maken, is het vrijwel onmogelijk om zelf een pakket samen te stellen van farmaceuten of opkomende biotech-bedrijven, die zich bovendien rekenschap geven van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Probeer als zelfstandige belegger daarna ook nog maar eens een inschatting te maken van de groeipotentie van deze ondernemingen. Het is niet voor niets dat gespecialiseerde instituten daar een compleet team op hebben zitten. Bij een bank als de ASN Bank zelfs twee teams. Het ene team onderzoekt farmaceutische bedrijven op duurzaamheid en maakt een selectie. Daar worden de duurzame criteria geformuleerd. Team twee is Actiam, zetelend bij Vivat Verzekeringen, dat besluit op basis van financiële cijfers of de bedrijven in deze selectie ook een renderende belegging kunnen zijn. Een apart beleggingsfonds voor bedrijven die actief zijn in het gezondheidsveld heeft de ASN Bank niet willen maken. Ook is er nog geen apart beleidsdocument voor de sector. Wel wordt de sector beoordeeld op thema's als dierenwelzijn, mensenrechten en milieu. Ook stelt de bank zich actief op om eventuele controverses, bijvoorbeeld als het gaat om corruptie of consumentveiligheid, bij de bedrijven aan te pakken. De ASN Bank volgt de gezondheidssector daarom nauwgezet. Bedrijven die door de ballotage komen, krijgen een plaats in het algemene ASN Duurzaam aandelenfonds. Het zijn er zelfs heel wat, waaronder ook enkele biotechnologiebedrijven. De goede resultaten die de gespecialiseerde Healthfondsen de afgelopen jaren lieten zien, >

resoneerden dan ook door in het resultaat van dit paradedepaardje van de ASN Bank. Hier eenzelfde vergelijking in tijdsperiodes als voor de beleggingsfondsen gespecialiseerd in gezondheid.

DE WEEK VAN 1 MEI 2015

ASN Duurzaam Aandelenfonds:
-2,79 procent

HET JAAR 2015 TOT 1 MEI

ASN Duurzaam Aandelenfonds:
+19,17 procent

VANAF 2010 TOT 1 MEI 2015

ASN Duurzaam Aandelenfonds: +15,75 procent

Het beeld is duidelijk. Het ASN Duurzaam aandelenfonds doet precies wat een zekerheid zoekende particuliere belegger graag heeft: de spreiding van risico's vlak de superwinsten enigszins af, maar voorkomt ook enorme duikvluchten. Uiteindelijk resteert een rendement op lange termijn waar niemand over mag klagen. Plus het goede gevoel dat juist die bedrijven zijn gesteund die zo verantwoord mogelijk werken aan gezondheid voor zo veel mogelijk mensen, inclusief die van hun eigen medewerkers. ■

www.morningstar.nl

Wie brengt medicijnen naar ontwikkelingslanden?

Medicijnen moeten geen voorrecht van de rijken zijn, vinden de makers van de Access to Medicine Index. En ook geen privilege van de rijke landen. Alweer enkele jaren publiceert dit Nederlandse initiatief een lijst met de bedrijven die zich op dit vlak positief onderscheiden. Hier de recente top tien van 2014.

- 1 GlaxoSmithKline plc
- 2 Novo Nordisk A/S
- 3 Johnson & Johnson
- 4 Novartis AG
- 5 Gilead Sciences
- 6 Merck KGaA
- 7 Merck & Co. Inc.
- 8 Sanofi
- 9 AbbVie Inc
- 10 Bayer AG

www.accessmedicineindex.org

Wat zijn de duurzaamste gezondheidsbedrijven?

De ASN Bank onderzoekt alle bedrijven die werken aan gezondheid en maakte een selectie: wie mag er wel en wie mag er niet in het duurzame aandelenfonds? Hier de 10 bedrijven die werden toegelaten tot het beleggingsuniversum.

Naam: Novozymes

Specialiteit: Het Deense biotechnologiebedrijf Novozymes ontwikkelt, produceert en verkoopt enzymen en micro-organismen. Deze worden gebruikt voor onder andere de productie van medicijnen in de agrarische sector en in de drank- en voedselindustrie. Novozymes heeft ongeveer 5.500 werknemers en beschikt over productielocaties in Zuid-Amerika en Azië.

Waarom duurzaam?: Novozymes heeft beleid over het respecteren van mensenrechten, productveiligheid, ketenverantwoordelijkheid en corruptie. Novozymes refereert aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Global Compact van de VN. Novozymes zet zich actief in om dierproeven te verminderen en te zoeken naar alternatieve onderzoeksmethoden, ook bij leveranciers.

Naam: AstraZeneca

Specialiteit: Het Britse biofarmaceutische bedrijf ontwikkelt en verkoopt geneesmiddelen voor aandoeningen zoals kanker, hart- en vaatziekten, neurologische stoornissen als schizofrenie en bipolaire stoornis, ademhalingsziekten en infecties.

Waarom duurzaam?: AstraZeneca onderschrijft het mensenrecht op gezondheid. Samen met non-gouvernementele en andere organisaties probeert AstraZeneca lokale gezondheidszorg te verbeteren. Het heeft beleid tegen kinderarbeid en dwangarbeid en onderschrijft daarbij het betreffende verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).

Naam: Astellas Pharma

Specialiteit: Het Japanse bedrijf produceert en verkoopt farmaceutische producten.

Waarom duurzaam?: Astellas heeft doelstellingen om zijn impact op het milieu te reduceren, onder andere door vermindering van CO₂-uitstoot, water-

verbruik en luchtvervuiling. Verder onderzoekt het bedrijf *green chemistry*, een productieproces waarbij geen vervuilende chemicaliën gebruikt worden. Om te voldoen aan hoge juridische en ethische voorwaarden voor dierproeven heeft Astellas het Animal Research Committee opgericht

Naam: DSM

Specialiteit: De Nederlandse onderneming is onder andere gespecialiseerd in biowetenschappen. DSM maakt dan ook producten met toepassingen in onder meer de voedingsmiddelenindustrie en de gezondheidssector, zoals vitamines.

Waarom duurzaam?: DSM heeft een goed mensenrechtenbeleid voor zowel zijn eigen bedrijf als al zijn toeleveranciers. Om zijn milieubelasting te verminderen heeft DSM milieuprogramma's voor energie, water, uitstoot van broeikasgassen en afval. Het geeft kwantitatieve data en stelt duidelijke deadlines om zijn vooruitgang op dit gebied te monitoren.

Naam: GlaxoSmithKline

Specialiteit: Het Britse bedrijf is gespecialiseerd in medicijnen en vaccins om tuberculose en malaria te bestrijden. Het produceert ook middelen tegen bijvoorbeeld astma, infecties en geestesziekten en ontwikkelt nieuwe behandelmethoden van kanker.

Waarom duurzaam?: GlaxoSmithKline onderschrijft het mensenrecht op gezondheid. Het staat al vele jaren op nummer 1 in de Access to Medicine Index en is daarmee het beste bedrijf in de sector als het gaat om toegang tot gezondheid en medicijnen, ook in arme landen. GSK streeft ernaar om in 2050 CO₂-neutraal te zijn.

Naam: Merck & Co

Specialiteit: Dit Amerikaans farmacieconcern verkoopt een breed aanbod van medicijnen voor mens en dier.

Waarom duurzaam?: Merck was een van de eerste bedrijven die een initiatief voor een goed mensenrechtenbeleid ondersteunden. Het erkent dan ook toegang tot medicijnen als mensenrecht en heeft hiervoor een goed programma. Ook heeft het bedrijf een goed dierproevenbeleid.

Naam: Novartis

Specialiteit: Dit Zwitserse bedrijf brengt gepatenteerde en generieke geneesmiddelen, vaccins en receptvrije geneesmiddelen op de markt, ook voor dieren.

Waarom duurzaam?: Novartis streeft ernaar dat zijn activiteiten en die van bedrijfsrelaties geen negatieve impact hebben op

fundamentele mensenrechten, zoals genoemd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).

Naam: Novo Nordisk

Specialiteit: Dit Deense bedrijf ontwikkelt, produceert en verkoopt wereldwijd farmaceutische producten, vooral op het gebied van diabetes, groeistoornissen, stollingsstoornissen en hormoonsubstitutie.

Waarom duurzaam?: Het bedrijf onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Novo Nordisk is lid van Global Compact van de VN. Het bedrijf onderschrijft de afspraken van het Kyoto-protocol. Het vindt dat bedrijven hieraan moeten bijdragen door onder andere hun CO₂-uitstoot te verkleinen en rapporteert over de eigen uitstoot.

Naam: Edwards Lifesciences

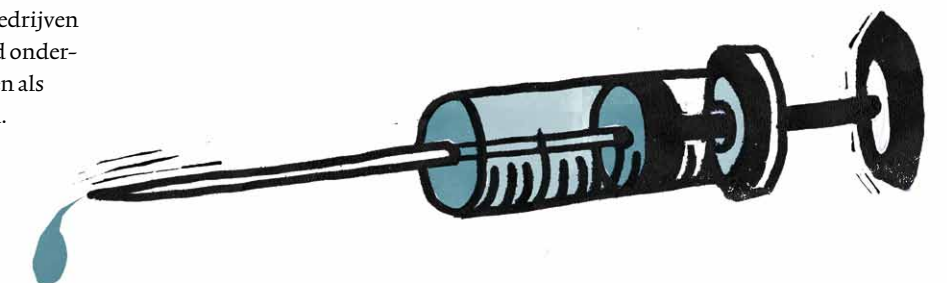
Specialiteit: Het Amerikaanse Edwards ontwikkelt technologieën die helpen bij hartaandoeningen. Ook levert het hartkleppen en producten voor hartvaten.

Waarom duurzaam?: Edwards is transparant over de hoeveelheid geld die het per jaar besteedt aan lobby en over de doeleinden waaraan het dit geld besteedt.

Naam: Essilor International

Specialiteit: De Franse multinational Essilor International S.A. maakt corrigerende brillenglazen en instrumenten voor oogartsen en opticiens. Zo produceert het de multifocale glazen van het merk Varilux.

Waarom duurzaam?: Essilor draagt bij aan de ontwikkeling van de regio's waar het actief is. Dit doet het door te investeren in de opleiding van personeelsleden en hun gezin. Ook draagt het bij door producten, diensten en grondstoffen lokaal in te kopen. De producten van Essilor zijn recyclebaar. ■

www.asnbank.nl